

Om nye navne i Malawi søen

af Claus Holm Sørensen

I November 1997 publicerede Stauffer, Bowers, Kellogg og McKaye en artikel med den interessante titel "En revision af det blue-black Pseudotropheus zebra kompleks fra Malawie søen, Afrika, med en beskrivelse af nye navne og ti nye typer" (oversat fra Eng.). Dr. Ja Stauffer og hans kollegaer er en af de få grupper der arbejder med Malawisøens cikliders taksonomi, og har gjort det kontinuerlig de sidste ti år. I denne periode har de beskrevet 22 nye Malawi species, et højt antal, og nu 10 nye species mere!

Bortset fra species beskrivelsen har de også beskrevet en ny art, *Metriaclima*, og alle de sort- sribede species der tidligere var grupperede i Ribbink et al.s "Ps. zebra kompleks" er nu grupperer i denne nye gruppe. Dr.Stauffer og hans kollegaer påtog sig dette projekt idet det længe har været tiltrængt.

Ciklidespecialister med en god hukommelse husker at Meyer & Foerster allerede i 1984 foreslog et nyt navn for speciesene i denne gruppe. De mente at navnet for gruppen skulle være *Mailandia* og *Ps. Gresharkei* skulle være type species for arten.

Da Stauffer og hans kollegaer genlæste Meyer & Foerstes artikel kom de til den konklusion at der ikke var en beskrivelse af den nye genus - der var ingen karakteristik af fisken som fremtidige taxonomister kunne bruge i en fremtidig sortering af fisken i arten - Og som følge af dette var navnet *Mailandia* bare et nomen nudum (altså et arbejds navn).

Så Stauffer og hans kollegaer foreslog et andet navn(De kunne have brugt det samme navn, fordi et nomen nudum kan stadig bruges til beskrivelse af nye fisk): *Metriaclima*.

Navnet *Metriaclima*, betyder "moderat skrånende, indikation for det moderate skrånende hoved ved medlemmer af denne art", hentydende til at alle medlemmer der er undersøgt i denne art har et såkaldt Ethmo-vomerine plade (det er den bevægelige plade forrest på kraniet over munden også kaldet Næsebenet) som danner en 45 graders vinkel til kroppens axis hvor species af *Ps Thropheops* komplekset har en ethmo-vomerine plade der danner en næsten 90 graders vinkel på kroppens axis. De refererer også til species af *Elongatus* komplekset hvor ethmo-vomerine pladen også danner en stor vinkel. Desværre nævner de ikke hvilke *Ps. Elongatus*,er de har undersøgt, om det var holotyper eller bare et medlem af typen. Det er kendt blandt ciklide entusiaster at der i *elongatus* komplekset findes to typer: en type med et hoved svarende til det på *Ps Zebra* og en type med hoved svarende til *Ps Thropheops*. Det synes tydeligt, at de viser et X-ray foto af en *tropheops* type forbundet *Mbuna*, og hvis det er tilfældet, kan vi forvente at *zebra* type species af *Elongatus*-komplekset har en ethmo-vomerine plade som har ligheder med den på *zebraerne*. Dette føre til den konklusion at disse forbundne species også tilhører *Metriaclima* som nyligt definerede. Men hvis en senere taxonomist beslutter at disse species skal flyttes til en anden genus, må han eller hun også redefinere *Metriaclima* gruppen.

Generelt ser det ud til at opsplittelsen af *Pseudotropheus* komplekset vil blive accepteret i de fleste kredse og det indtil at *Ps. Elongatus* komplekset er blevet opdelt, vil navnet *Metriaclima* blive brugt omkring de sort-sribede *Mbuna* typer i det nuværende *Zebra* kompleks.

Uden yderligere ståhej kan vi altså godt begynde at bruge det nye slægtsnavn *Tropheops* om de species som Ribbink og andre har beskrevet i *Ps. Tropheops* komplekset.

Denne slægt var oprindeligt foreslået og defineret som en underart af Dr. Trewavas, i 1984. Dette medførte at Meyer og Foerster foreslog en ny underart i *zebra* komplekset. Som definitionen er i øjeblikket for *Tropheops*érne, inkluderer det species af *elongatus*-typer, fordi der i definitionen af *Tropheops*arten ikke er taget højde for forhold omkring højde/standard længde på fiskene.

Det er endnu ikke muligt at lave en komplet liste over hvilke arter i Pseudotropheus komplekset der vil blive flyttet men det bliver mange, i Erwin Schraml's bog Aqualog "Mbuna" kan du læse en del af de nye navne hos de mange arter der har fået ny navne på nuværende tidspunkt.

Erwin Schraml kalder dem for "Maylandia" et navn jeg personlig finder meget besynderligt idet vi normalt ikke opkalder en art efter en person, dette gøres kun som variationsnavn og derfor mener jeg ikke vi kan godkende det men i stedet bruge det foreslåede navn Metriaclima, som så udmærkede beskriver arten.

Nogle vil selvfølgelig sige at kan det ikke være lige meget, og det kan det måske også. I stenalderen var månen jo også en grøn ost, en tro der har holdt sig langt ind i det 20 århundrede, min morfar forsøgte i hvert fald at bilde mig det ind i min ungdom, og for de fleste kan den, såmænd godt vedblive med at være det.

I løbet af de næste par år har navnene ændret sig, Konings sendte et nyt katalog på gaden i 2001 så for at være på forkant med tingene, bliver det nok lettere at have de nye navne med i hukommelsen og rette dem efterhånden som vi støder ind i dem.